

En opnieuw gaapt er een kloof in Prov

PvdA-gedeputeerde Hans Konst moest gisteren een motie van wantrouwen van de oppositie incasseren. Maar eigenlijk werd de hele coalitie de wacht aangezegd. Open debat is niet meer mogelijk.

Erik Betten

Leeuwarden | „Wij komen zo niet verder. De coalitie houdt de rijen gesloten. Wij hebben geen vertrouwen meer in het functioneren van de gedeputeerde. Daarom dienen wij nu deze motie in, die is ondertekend door de voltallige oppositie. Doe geen moeite om te interrumpen. Ik ga zitten, er zal geen debat zijn.” Fractievoorzitter Klaas Kielstra van de VVD wandelde na die woorden inderdaad naar zijn plaats in de Statenzaal, om er niet meer vandaan te komen.

Aan deze beladen woorden was vier uur van debat voorafgegaan, over de vraag of Konst de Staten op 19 december 2012 wel adequaat had geïnformeerd over de gang van zaken rond het plan Nieuw Thialf. Op die dag besloten Provinciale Staten 54 miljoen euro te investeren in de bouw van een vernieuwd Thialf op de huidige locatie. Wat de gedeputeerde bij dat debat nog niet deelde met de Staten, was dat de contouren zich aftekenden van de *beauty contest* van de KNSB en NOC*NSF, die in de zomer van dit jaar zoveel ophef zou veroorzaken. De kernvraag was gisteren: wist Konst op 19 december genoeg om de Staten daarover actief te informeren, zoals een gedeputeerde verplicht is.

Volgens Konst niet. Zijn inschatting was de sportbonden op dat moment alleen een keuze wilden maken over de topsporttrainingsaccommodatie, niet over de locatie van internationale wedstrijden. Het was ook onduidelijk welke vorm die procedure zou krijgen en wat de gevolgen zouden zijn voor Thialf. Volgens Konst was de informatie „te fuzzy”, te onduidelijk dus, om aan de Staten voor te leggen. Pas in de loop van februari werd het Gedeputeerde Staten duidelijk dat aan het winnen van de schoonheidswedstrijd ook de toewijzing van internationale schaatswedstrijden werd verbonden. Toch deed Thialf mee aan de wedstrijd. De gedeputeerde had nog altijd de indruk dat die gewonnen zou worden. De schok was groot toen Almere als beste uit de bus kwam.

Interruptions

Omdat er de afgelopen maanden telkens op onderdelen van deze kwestie debat werd gevoerd, heeft de provincie een zogenaamd feitenrelaas opgesteld over Nieuw Thialf. Dat relaas was de directe inzet van het Statendebat. Voor de oppositie was de kernvraag: zijn de Staten in december 2012 volledig geïnformeerd? De coalitiepartijen CDA en PvdA, die het debat mochten openen, twijfelden daar niet aan. „Ja, het college heeft ons zo volledig mogelijk geïnformeerd. En hadden we dit geweten, dan had dit voor ons besluit niet uitgemaakt”, zei CDA-fractievoorzitter Johan Tjalsma.

PvdA-collega Remco van Maurik volgde dezelfde lijn. Over de afwijking van Konst om op 19 december te zwijgen over de aanstaande keuze van de sportbonden tussen drie ijsbaanplannen, zei hij: „Ik snap wel dat het college dat niet opportuun vond.”

De opstelling van de coalitiepartijen viel slecht bij met name VVD en PVV. Klaas Kielstra verweet de partijen hun ‘eigen werkelijkheid’ te scheppen. „Hadden we geweten dat er een *beauty contest* zou volgen zoals die er kwam, dan hadden we toen geen besluit willen nemen, maar de zaken afgewacht. Nu is de situatie zo dat we in Heerenveen en Leeuwarden twee vierhonderd meterbanen gaan bouwen, waar allebei geen topsportwedstrijden worden gehouden.” Kielstra stelde dat de gedeputeerde dit heeft laten gebeuren, te weinig vooraf heeft gestuurd en achteraf te weinig bezwaar heeft gemaakt.

Het debat kreeg een grimmig karakter door de vele interrupties over en weer. Met name Van Maurik onderbrak veelvuldig het betoog van de oppositie, om zijn gedeputeerde te beschermen. Toen FNP-voorzitter Annigje Toering liet weten terug, maar vooruit te willen kijken, reageerden met name VVD en de PVV van Otto van der Galiën verontwaardigd. Die laatste stelde in zijn eigen bijdrage vast: „De gedeputeerde informeert de Staten niet of niet volledig. Dat is een politieke doodzonde. Als we dit laten passeren, dan heeft het college de rest van deze periode vrij spel bij het achterhouden van informatie.”

SP-fractievoorzitter Jos van der Horst en Anja Haga (ChristenUnie) zetten het debat weer even op de rails. Haga waarschuwde de anderen elkaar niet in de haren te vliegen over politieke details. „Wij moeten met elkaar onze democratische rol serieus nemen.” Zij rekende het Konst zwaar aan dat hij altijd een sfeer heeft geschapen die ademde ‘maak je geen zorgen, de KNSB steunt ons, de concurrentie voor Thialf is niet serieus’. „Het verhaal

is mooier afgeschilderd dan het was. Hoe weten we in het vervolg zeker of deze gedeputeerde over andere zaken wel een reëel beeld schept?” GrienLinks volgde deze lijn.

Gepijnigd

Na de beantwoording van Konst volgde een lange schorsing, waarna Kielstra de tweede termijn opende met zijn korte mededeling. Van Maurik reageerde daar nog op door te verwijzen naar de gesprekken die eerder zijn gevoerd om de betrekkingen tussen coalitie en oppositie te verbeteren. Hij kreeg geen antwoord.

Konst reageerde zelf als laatste. „Ik ben niet verbaasd over deze motie. Ik ben wel verbaasd dat partijen waarvan ik weet dat ze hechten aan debat, zo een tweede termijn uit de weg gaan. Dat dit van de heer Van der Galiën komt kan ik nog begrijpen. Maar van u, dat neem ik u zeer kwalijk”, zei een gepijnigde Konst. „Jullie zijn dit debat uit de weg gegaan. Ik niet.”

De motie van wantrouwen werd uiteindelijk met 18 stemmen voor en 23 tegen verworpen.

Blokvorming

Verzuurde verhoudingen

Het klimaat in Provinciale Staten is er sinds de verkiezingen van 2011 niet op vooruitgegaan. De afgelopen twee jaar kenmerkten zich door een kloof tussen coalitie en oppositie op de belangrijke dossiers. Daarbij kregen coalitiepartijen PvdA, CDA en FNP vaak het verwijt dat ze de inbreng van de oppositie negeren, dat ze een dictatuur van de meerderheid zouden voeren. Andersom worden

sommige oppositiepartijen als niet constructief beschouwd.

Dat kwam in oktober 2012 tot uitbarsting naar aanleiding van een vernietigend rapport over het provinciale grondbeleid. Uit een gevoel van machteloosheid liet de gehele oppositie weten geen vertrouwen meer te hebben in het voltallige college van Gedeputeerde Staten. Maar duidelijk was toen dat het vooral de opstelling

van de coalitie was die ze dwars zat. Daarna kwamen pogingen op gang om de politieke betrekkingen weer te normaliseren, maar van harte ging dat niet.

Een maand geleden deed Irona Groeneveld bij haar afscheid als Statenlid van GrienLinks nog een oproep om het denken in kampen nu toch eens los te laten in de provinciale politiek. Dat lijkt nu verder weg dan ooit.